

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

و فرزندپروری

عصب - روانشناسی حیا

سید علی مرعشی

دکترای حرفه ای پزشکی

ام پی اچ بهداشت روان

دکترای تخصصی روانشناسی

عضو هیات علمی گروه روانشناسی بالینی دانشگاه شهید چمران اهواز

جیا از نظر روان تحلیلگری

- بی توجهی یا توجه افراطی به نیازهای هر دوره از رشد روانشناختی انسان سبب توقف در آن دوره می شود.
- پسران در نوجوانی حالت تهاجمی و سلطه جویانه و خودرأیی و لحن امرانه، و گاهی رفتار او باش گونه بروز می دهند که برای بقای نسل در حیوان و انسان است.
- در این مرحله پسران میل به تسلط بر همه چیز از جمله همه زنان را دارند.
- دختران در نوجوانی حالت جذب و پذیرش و قدرت جلب توجه دیگران و علاقه به پوشیدن لباس های زیبا و آرایش و عشوه و حالات مادرانه نسبت به کودکان و مستمندان بروز می دهند.
- در این مرحله دختران میل به جلب توجه و تسخیر قلب همه مردان را دارند.

چیا از نظر روان تحلیلگری

- در بزرگسالی (بلغ جنسیتی) صفات تسلط، نفوذ، تهاجم و رهبری در مردان تعدیل شده و صفات پذیرش و تحمل را باشدتی کمتر از زنان نشان می دهند.
- در این مرحله مردان دیگر میل به تسلط بر همه چیز و همه زنان را رها کرده و توجه خود را به یک زن معطوف می کنند و بقیه نیروی حیاتی خود را صرف سازندگی می کنند.
- در بزرگسالی (بلغ جنسیتی) زنان نیز به جای صرف نیروی حیاتی برای جذب همگان تنها به یک مرد توجه کرده و بقیه نیروی خود را صرف سازندگی می کنند.

جیا از نظر روان تحلیلگری

- بی توجهی به نیازهای دوره نوجوانی و یا توجه افراطی به آن باعث توقف شخصیت در این مرحله شده و شخص با وجود بالا رفتن سن وارد مرحله بلوغ جنسی کامل نمی شود و خصوصیات نوجوانی را حفظ می کند.
- توقف در خصوصیات نوجوانی: مردان خشونت طلب و دارای میل به تصاحب همه زنان
- توقف در خصوصیات نوجوانی: زنان دارای تمایل پایان ناپذیر برای جلب توجه مردان
- بیشتر فیلم ها و سازندگان لوازم آرایش و مدهای لباس و تبلیغات تجاری سبب توقف پسران و دختران در مرحله نوجوانی می شوند.
- آنها هرگز طعم عشق واقعی و قبول مسئولیت را نمی چشند و با عطش رنج آوری دست به گریبان هستند.

جیا از نظر روان تحلیلگری

- مردان پیری که به مرحله بلوغ جنسیتی وارد نشده اند چون دیگر قدرت تسلط بر کسی را ندارند به شدت افسرده و عصبی می شوند
- زنان پیری که موفق به ورود به مرحله بلوغ جنسیتی نشده اند چون دیگر قدرت جلب توجه کسی را ندارند به شدت افسرده و عصبی می شوند
- هر دو نتوانسته اند پدر یا مادر خوبی باشند و استعدادهای شخصی خود را به طور کامل بروز دهند چون ذهن درگیری داشته اند
- اما زنان و مردان پیری که به مرحله بلوغ جنسیتی وارد شده و عشق منفرد خود را یافته اند همواره در کنار او آرامش دارند

حجاب تمدنی برای رشد و تعالی

- در طول تاریخ حتی در بدوى ترین قبائل پوشش زنان و مردان متفاوت بوده است
- علت اصلی آن نیازهای جداگانه زن و مرد است
- برای عبور از مرحله نوجوانی پسران نیاز به آموزش ایثار و گذشت و تحمل و سازندگی دارند
- برای عبور از مرحله نوجوانی دختران نیاز به آموزش خویشتن داری و پوشیدگی و سازندگی دارند

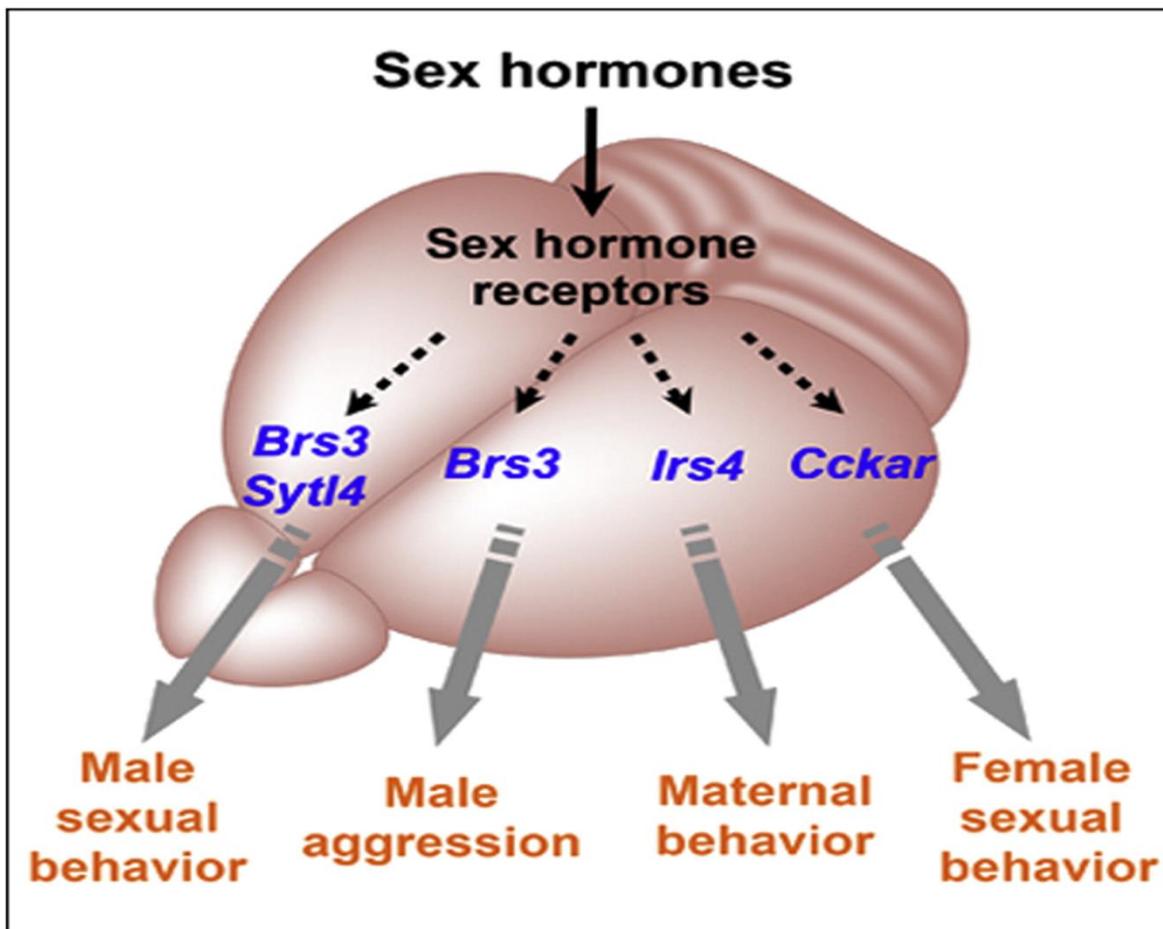
اهمیت امنیتی خانواده

- برای اینکه شخصیت فرزند انسان به صورت متعادلی رشد کند نیاز به دو نوع محبت دارد:
  - محبت پدرانه (محبت مشروط)
  - محبت مادرانه (محبت نامشروع)
- اگر یکی از این دو محبت وجود نداشته باشد فرزندان دچار کمبودهای عاطفی می شوند
- بچه هایی که به اندازه کافی دوست داشته نشده اند نمی توانند دیگران را دوست بدارند، موجوداتی هستند بی رحم و حاضرند دیگران را برای خود قربانی کنند

اهمیت امنیتی خانواده

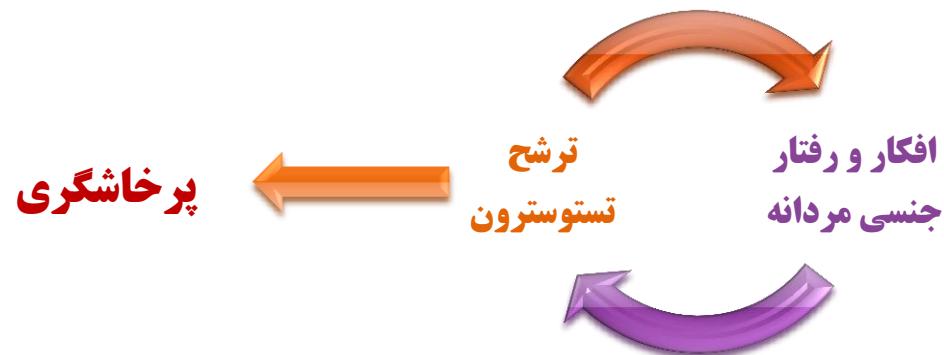
- وقتی تعداد افراد بی رحم و خودخواه در جامعه زیاد شد امنیت اجتماعی به خطر می افتد
- بنابراین حفظ خانواده برای امنیت فیزیکی و روانی و اجتماعی انسان ها لازم است

ارتباط تحریک جنسی با خشونت

- هormon های جنسی با اثر بر گیرنده های مختلف در سیستم عصبی سبب رفتار جنسی مردانه، پرخاشگری مردانه، رفتار مادرانه و رفتار جنسی زنانه می شوند

ارتباط تحریک جنسی با خشونت

ارتباط تحریک جنسی با خشونت

ارتباط تحریک جنسی با خشونت

این آزمایش نشان داد که تحریک بیش از حد مراکز عصبی رفتار جنسی، سبب پرخاشگری می شود

عُفتْ حَشْمُ وَ ذَهْنُ وَ رَفْتَارِ مَرْدَانِ جَرَا؟

- از نظر فروید سائق‌ها یا غریزه‌های جنسی و پرخاشگرانه هر دو از نهاد منشاء می‌گیرند و تلاش فرامن نیز در جهت مهار هر دو غریزه است. در یک نگاه تطبیقی نهاد در نظریه فروید معادل دستگاه لیمیک در عصب - روانشناسی بوده و فرامن معادل قطعه جلوی پیشانی مغز است. دستگاه لیمیک منشاء عصبی تمایلات و رفتارهای پایه می‌باشد که برای بقای فرد یا نسل او لازم هستند. همچنین قطعه جلوی پیشانی نیز منشاء پدیده‌هایی چون اخلاق و بازداری و خودمهارگری و خودتنظیمی است.
- همانگونه که دیدیم اجزای دستگاه لیمیک به خصوص هیپوتالاموس در تولید سائق‌های جنسی و پرخاشگرانه مراکز مشترکی را دارا هستند و این نیز دال بر قربت و پیوستگی این سائق‌ها با یکدیگر است.
- زیلمن، هویت و دی (۱۹۷۴) در آزمایشی سه گروه از افراد را در معرض تماشای فیلم‌هایی قرار دادند. گروه اول فیلم جنسی بی‌پرده‌ای را مشاهده کردند. گروه دوم فیلمی پر از پرخاشگری و گروه سوم فیلمی خنثی در شرح یک گشت و گذار دیدند. برانگیختگی دستگاه عصبی سمپاتیک این آزمودنی‌ها از طریق اندازه‌گیری سرعت ضربان قلب و فشارخون آزموده شد. گروهی که فیلم جنسی دیده بودند بیشترین برانگیختگی سمپاتیک را پیدا کرده بودند. برانگیختگی سمپاتیک از زمینه‌سازهای پرخاشگری و خشونت است. در مرحله بعد آزمودنی‌ها به عنوان معلم‌مانی به کار گیری شدند که باستی فراگیران را به خاطر اشتباهات در معرض شوک الکتریکی قرار می‌دادند. گروهی که فیلم جنسی مشاهده کرده بودند شدیدترین شوک‌ها را به فراگیران خطاكار وارد کردند. همچنین شدت شوک اعمال شده با شدت برانگیختگی سمپاتیک اولیه همبستگی مثبت داشت.
- در آزمایش هلهمر و همکاران (۱۹۸۵) تماشای فیلم‌هایی که موجب برانگیختگی جنسی می‌شوند سطح تستوسترون را در افراد جوان افزایش دادند، در حالی که تماشای فیلم‌های خشن سبب افزایش تستوسترون نشد. با توجه به اثر خشونت‌زای تستوسترون، این آزمایش نیز مؤید آن است که تحریک جنسی عاملی برای بروز خشونت است.

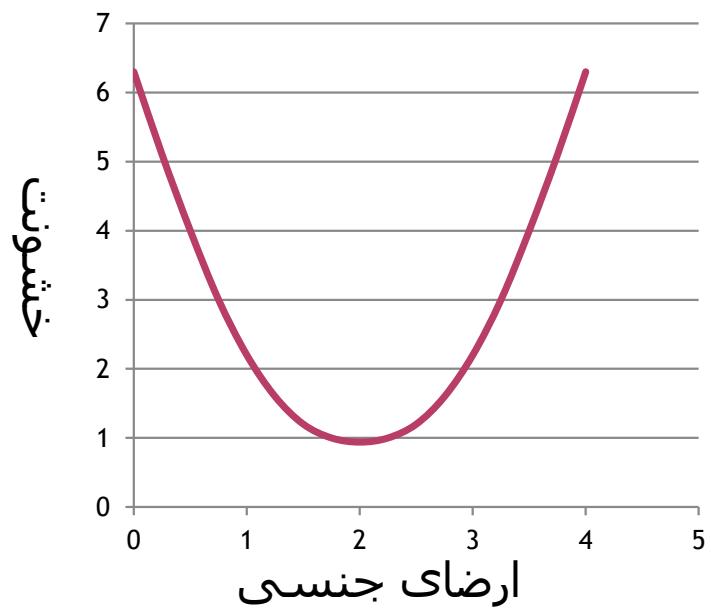
عُفتْ جَسْمٌ وَ ذَهْنٌ وَ رَفْتَارٌ مِرْدَانٌ جَرَا؟

◦ از نگاهی دیگر ویلهلم رایش (۱۹۴۲؛ به نقل از سیمونیان، ۱۳۸۲) که از پیروان فروید بود محرومیت جنسی را عامل خشونت می‌دانست. اگر فرض کنیم که محرومیت و ناکامی به طور عام می‌تواند سبب پرخاشگری شود و اگر فرض کنیم که سائق جنسی آنچنانکه فروید در اوایل می‌پنداشت قوی‌ترین سائق است یا دست کم یک سائق قوی است، آنگاه این نتیجه‌گیری رایش که محرومیت جنسی عاملی برای پرخاشگری است، منطقی به نظر می‌رسد. اما دیدیم که داده‌های علمی دقیق تحریک جنسی و افزایش رفتار جنسی را نیز عامل پرخاشگری معرفی می‌کنند. به عبارت دیگر مسجل است که نگاه رایش که از پیشگامان لیبرالیسم جنسی است مبنی بر آزادی وسیع رفتار جنسی خود عاملی برای گسترش خشونت است. چگونه باید این دو نتیجه‌گیری را که هر دو قابل قبول هستند، با هم وفق داد؟

عُفت چشم و ذهن و رفتار مردان چرا؟

● به احتمال زیاد واقعیت آن است که رابطه رفتار جنسی با خشونت یک رابطه خطی نبوده بلکه رابطه‌ای منحنی است. به این معنی که ارضای جنسی خیلی کم و خیلی زیاد هر دو به افزایش خشونت می‌انجامند و ارضای جنسی میانه بهینه‌ترین حالت برای کنترل خشونت است. می‌توانیم دیدگاه خود را در روابط زیر و نمودار بعد از آن‌ها نشان دهیم:

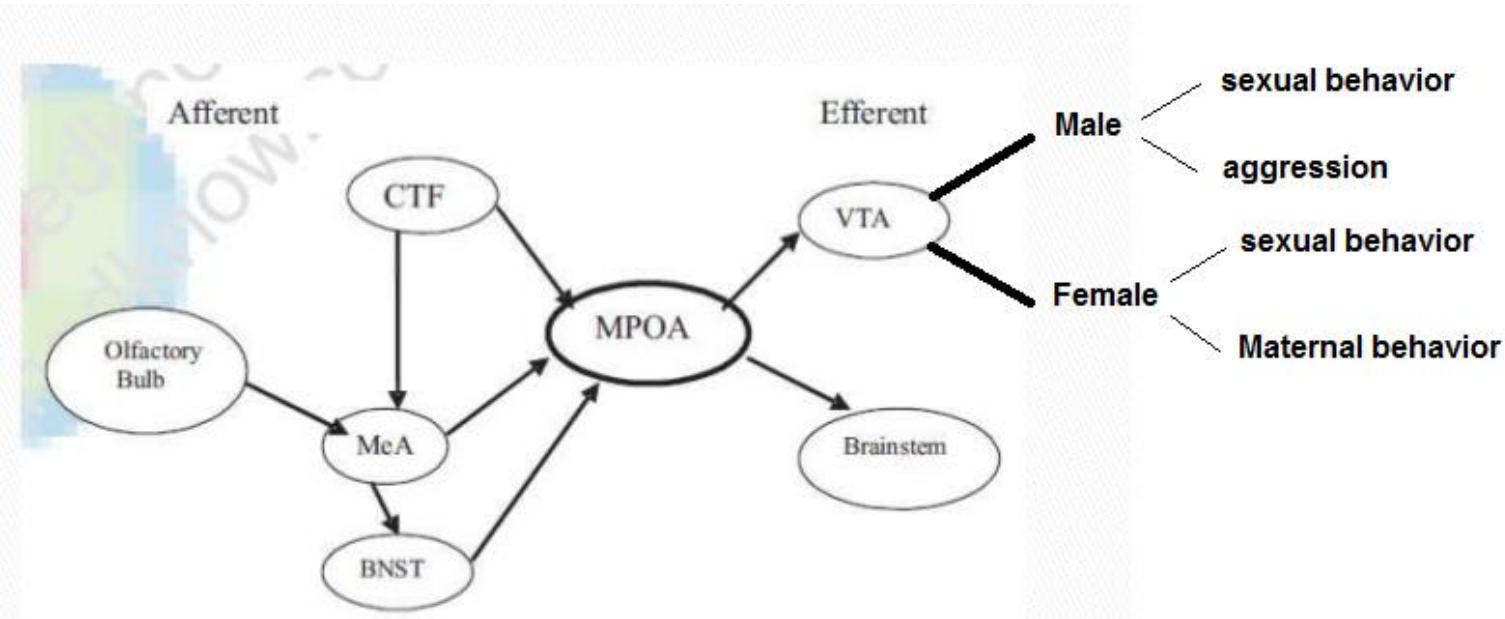
- برانگیختگی جنسی < بهره‌مندی جنسی ← خشونت زیاد
- بهره‌مندی جنسی < برانگیختگی جنسی ← خشونت زیاد
- برانگیختگی جنسی = بهره‌مندی جنسی ← خشونت کم

عُفت چشم و ذهن و رفتار مردان چرا؟

• همانگونه که در نمودار بالا نشان داده است، هرگاه تحریک جنسی بیش از ارضای جنسی باشد و همچنین هرگاه ارضای جنسی بیش از تحریک (یا به عبارتی بیش از نیاز) باشد، شاهد افزایش خشونت خواهیم بود. تحریک بیش از ارضا را در دو وضعیت می‌بینیم: یکی در هنگام محرومیت و یکی در هنگام بمباران تحریک جنسی در فضای حقیقی و مجازی ناشی از بی‌عفتی، بی‌حجابی و چشم‌چرانی. ارضای بیش از تحریک را در وضعیتی می‌بینیم که فرد در فضای لیبرالیسم جنسی دچار افراط در رفتار جنسی شده باشد (هرچند دیدیم که به دلیل چرخه‌های معیوب عصبی و هورمونی، رفتار جنسی، خود می‌تواند عاملی برای تحریک جنسی باشد و بنابراین در فضای لیبرالیسم جنسی نیز ممکن است تحریک بیش از ارضا و گرسنگی جنسی دائمی گردد). کمترین خشونت جنسی در وضعیتی است که میزان تحریک برابر با میزان ارضا باشد، حالته که فقط می‌توان آن را در صورت اکتفا کردن به تحریک و ارضای جنسی در چارچوب خانواده، مشاهده کرد. توضیح آنکه تمام نتیجه‌گیری‌های فوق به فرض کنترل سایر متغیرهای مؤثر بر خشونت بوده و نظریاتی در مورد اثر خالص رفتار جنسی بر خشونت هستند، همانگونه که نظریات پیشین، از قبیل نظریه رایش، نیز چنین بوده‌اند.

ارتباط تحریک جنسی با خشونت

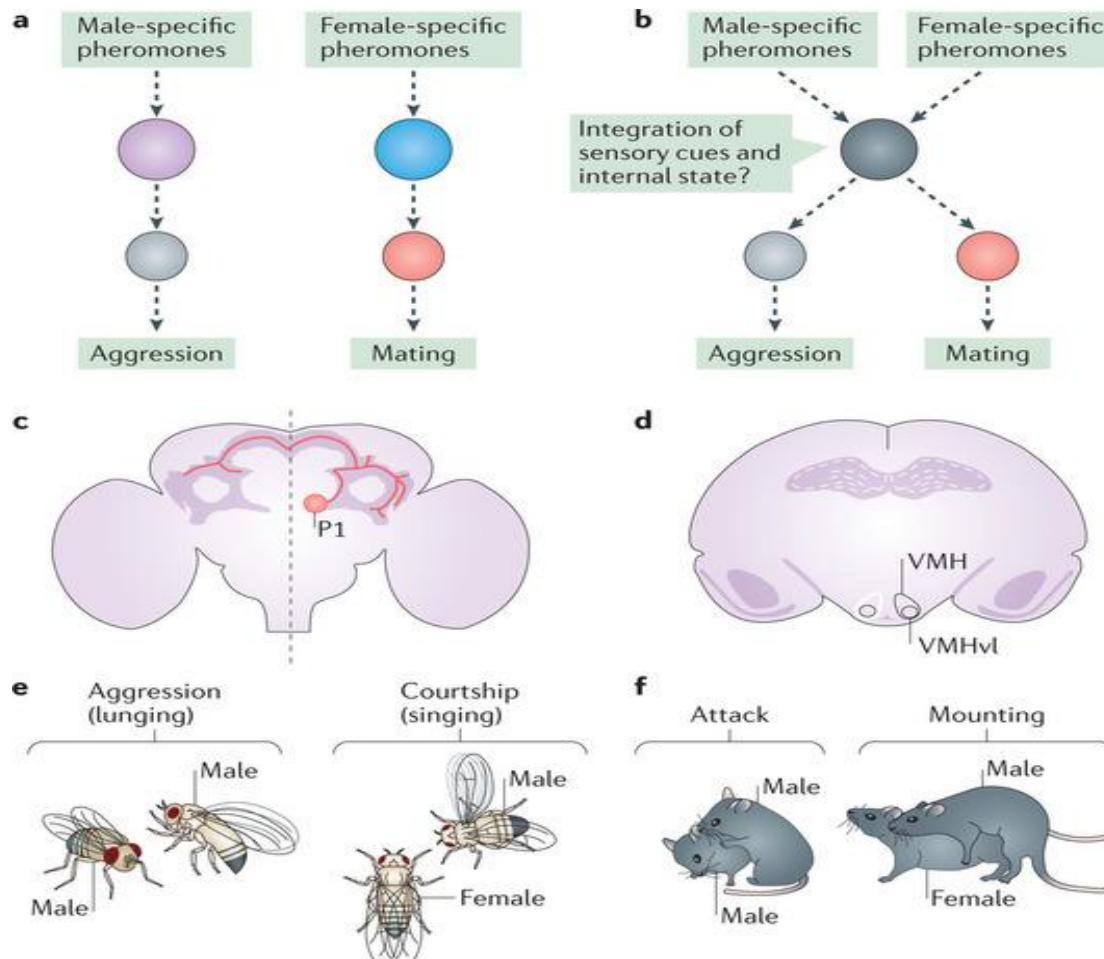

Neural Circuit of Male Sexual Behavior

CTF: Central Tegmental Field, MeA: Medial Amygdala, BNST: Bed Nucleus of Stria

Terminalis, VTA: Ventral Tegmental Area, MPOA: Medial Preoptic Area

ارتباط تحریک جنسی با خشونت

HOW PHEROMONES INDUCE A SEXUAL RESPONSE

1

Glands in our armpits, genital regions, and navels a clear liquid that contains pheromones.

2

Our pheromone scent reaches the noses of women.

3

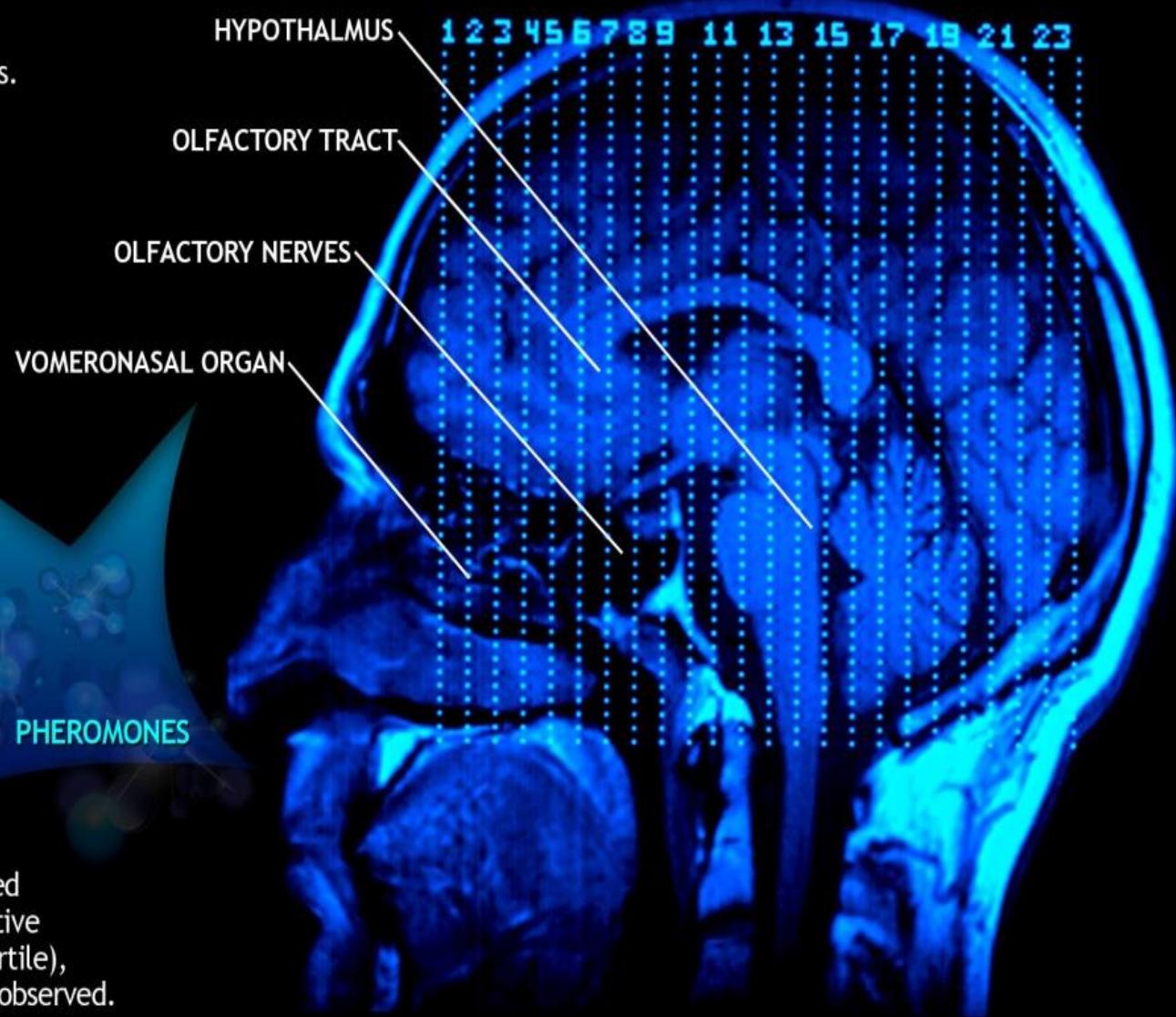
The olfactory system (starting with the nose) bypasses the RATIONAL brain.

4

This information is fed directly to the behavior center in a woman's brain.

5

If the information communicated by our pheromone scent is positive (i.e. this guy is healthy, fit & fertile), then a sexual response may be observed.

عُفَتْ جَسْمٌ وَ ذَهْنٌ وَ رَفْتَارٌ مِرْدَانٌ جَرَا؟

(1) از دیدگاه روانشناسی مردان با نگاه کردن تحریک می شوند و زنان با لمس شدن.

(2) نگاه کردن و اندیشیدن به مناظر تحریک آمیز سبب می شود چرخه های معیوب عصبی و هورمونی به کار افتاده و از کنترل خارج شوند و مرد مرتکب کارهائی شود که بعدا سبب پشیمانی او گردد.

(3) اختلاط بیهوده با زنان اثر فرومون ها را برابر هر دو جنس در پی دارد.

(4) این چرخه ها مردان را عصبی و پرخاشگر می کند.

(5) هر چیز که مشتری داشته باشد عرضه می شود و رونق می گیرد. نگاه ناسالم مردان مشوق بی حجابی زنان و بی حجابی زنان مشوق نگاه ناسالم مردان است. اینجا نیز یک چرخه معیوب شکل می گیرد.

حجاب زنان چرا؟

(6) وقتی زنان خود را زیاد از طریق خودنمایی عرضه می کنند تمایل مردان به ازدواج رسمی کاهش می یابد (قانون عرضه و تقاضا) و مردان تمایل به تمتع جنسی از زنان بدون تعهدات مدنی پیدا می کنند. یعنی مایل هستند از زنان بهره مند شوند بدون آنکه مسئولیت هزینه های زندگی زنان و فرزندان احتمالی را بپذیرند. در این صورت زنان قربانی جلوه گری خود و شهوترانی مردان می شوند. همانگونه که در برخی جوامع اکنون زنان مجبورند فرزندان خود را بدون کمک پدر واقعی آنها بزرگ کنند. مثلا در آمریکا به گفته خانم دکتر دایان هیلز در کتاب *An invitation to health* ۳۰ درصد مردم آمریکا پدر خود را نمی شناسند.

(7) در این آشفته بازار خودنمایی زنان و تنوع طلبی مردان است که زنان به یک رقابت نافرجام با هم وارد می شوند. و برای خودنمایی بیشتر بایستی مرتبا کرامت های انسانی خود را قربانی کنند تا جائی که به برهنگی مطلق و حیوانی هم تن دهند که در مراسمات تفریحی در برخی جوامع به صورت علنی و رسمی دیده می شود. آنها همچنین برای پیروزی در این رقابت و تصاحب مردان به درخواست و التماس هم رو می آورند. در حالیکه در شرایط حفظ حجاب مردان هستند که باید التماس کنند.

حجاب زنان چرا؟

- (1) از دیدگاه روانشناسی مردان با نگاه کردن تحریک می شوند و زنان با لمس شدن
- (2) شروع تحریکات معمولاً از سوی زن و توسط خودنمایی است حتی در روابط همسران
- (3) لذا همانگونه که به زنان دستور عدم خودنمایی داده شده به مردان نیز دستور حفظ نگاه داده شده است
- (4) وقتی زنان حجاب نداشته باشند تحریک جنسی روی جامعه مردان بالا می رود. آنگاه آنها از نظر جنسی تنوع طلب شده و به همسر خود راضی نمی شوند. لذا بنیان خانواده تهدید می شود . زنان در معرض طلاق قرار می گیرند. خشونت علیه زنان در عرصه خانواده افزایش می یابد. و عدم رضایت زناشوئی زیاد می شود.
- (5) در این صورت مردان مجرد که توان ازدواج ندارند به شدت تحت فشار قرار می گیرند و گاه مرتکب جنایت و خشونت علیه زنان می شوند.

حجاب زنان چرا؟

(8) مرد به طور طبیعی زنی را دوست دارد که او را به سختی به دست آورد و جذابیت های او به راحتی در اختیارش گذاشته نشده باشد. در غیر این صورت به زودی از زن دل می کند و از او سیر می شود. لذا زنان بایستی برای استحکام پیوندهای خانوادگی که می خواهند در آینده برقرار کنند پوشیده باشند و پوشیده رفتار کنند.

(9) با توجه به همه موارد فوق مشاهده می شود که حکم اسلامی حجاب تماما برای حفظ منافع زنان و امنیت روانی و جسمی و عاطفی و اجتماعی و همچنین برای حفظ احترام و کرامت انسانی زنان است که ستون فقرات خانواده ها و جامعه را تشکیل می دهند.

در نتیجه

(8) با توجه به چرخه‌های معیوب هورمونی و عصبی مربوط به برانگیختگی و رفتار جنسی و هم‌افزائی این دو نوع چرخه و نقش سببی آنها در پرخاشگری و خشونت، نه تنها تمتع جنسی نامحدود سبب سیری جنسی نمی‌شود بلکه منجر به گرسنگی روزافزون جنسی همراه با خشونت و ناامنی اجتماعی می‌گردد. بنابراین رفتارهایی چون چشم‌چرانی مردان، جلوه گری زنان، بی‌حجابی، تماشای محصولات بصری هرزه‌نگاری، عادت به خودارضایی، روابط آزاد دو جنس، مقاربت‌های دسته جمعی و ... و به طور کلی لیبرالیسم جنسی کمکی به تمدن بشری نخواهد کرد. از سوی دیگر محرومیت جنسی ناشی از تأخیر در ازدواج نیز ممکن است عاملی برای افزایش پرخاشگری باشد. با این توصیف نگاه افراطی و سرکوبگرانه کلیسا و دیدگاه تفریطی لیبرالیسم جنسی، هر دو عامل گسترش خشونت بوده، اما نگاه اعتدالی یعنی ارضای جنسی در محیط خانواده و نه بیشتر حالت بهینه برای کاهش خشونت است. لذا به موازات اجتناب از لیبرالیسم جنسی بایستی تمهیدات اجتماعی برای ازدواج زودهنگام جوانان اندیشیده شود. چنین وضعیتی تنها با نگاه اسلام سازگار است که این دیدگاه را می‌توان از خلال آیات قرآن دریافت

◦ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ إِلَّا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ فَمَنِ ابْتَغَى وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ (المؤمنون / ٥ تا ٧)

◦ و آنها که دامان خود را (از آلدشدن به بی‌عفتی) حفظ می‌کنند؛ تنها آمیزش جنسی با همسران و ملک یمینشان دارند، که در بهره‌گیری از آنان ملامت نمی‌شوند؛ و کسانی که غیر از این طریق را طلب کنند، تجاوز‌گرند.

◦ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يَدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَذْنَى أَنْ يَعْرَفَنَ فَلَا يُؤْذَنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا (الأحزاب / ٥٩)

◦ ای پیامبر! به همسران و دختران و زنان مؤمنان بگو: «جلبابها [= روسی‌های بلند شبیه چادر] خود را بر خویش فروافکنند، این کار برای اینکه [به نیکی] شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند بهتر است؛ (و اگر تاکنون خطا و کوتاهی از آنها سرزده توبه کنند) خداوند همواره آمرزنده رحیم است.

◦ قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يُغْضِبُوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ (النور / ٣٠)

◦ به مردان مومن بگو چشمانشان را (از نگاه به نامحرمان) فروگیرند، و عفاف خود را حفظ کنند؛ این برای آنان پاکیزه‌تر است؛ خداوند از آنچه انجام می‌دهید آگاه است.

﴿ وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يَبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بَخْمُرَهِنَّ عَلَى جُيوبِهِنَّ وَلَا يَبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعْوَلَتِهِنَّ أَوْ آبَاءِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ بَعْوَلَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ الْتَّابَاعِينَ غَيْرَ أُولَئِي الْأَرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الْطَّفَلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهِرُوا عَلَى عَوْرَاتِ السَّيَّاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيَعْلَمَ مَا يَخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتَوَبُّوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيَّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (النور/٣١) ﴾

﴿ وَبِهِ زَنَانٌ بِإِيمَانٍ بَكُوْجِ چشم‌های خود را (از نگاه هوش‌آلود) فروگیرند، و دامان خوش را حفظ کنند و زینت خود را -جز آن مقدار که نمایان است- آشکار ننمایند و (اطراف) روسربایی‌های خود را بر سینه خود افکنند (تا گردن و سینه با آن پوشانده شود)، و زینت خود را آشکار نسازند مگر برای شوهرانشان، یا پدرشان، یا پسرشان، یا پسران همسرانشان، یا برادرانشان، یا پسران برادرانشان، یا پسران خواهرانشان، یا زنان هم‌کیششان، یا برداشان [=کنیزانشان]، یا افراد سفیه که تمایلی به زن ندارند، یا کودکانی که از امور جنسی مربوط به زنان آگاه نیستند؛ و هنگام راه رفتن پاهای خود را به زمین نزنند تا زینت پنهانیشان دانسته شود (و صدای خلخال که برپا دارند به گوش رسد). و همگی بسوی خدا بازگردید ای مؤمنان، تا رستگار شوید. ﴾

﴿ وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَيِّ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يَغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (النور/٣٢) ﴾

﴿ مردان و زنان بی‌همسر خود را همسر دهید، همچنین غلامان و کنیزان صالح و درستکارتان را؛ اگر فقیر و تنگدست باشند، خداوند از فضل خود آنان را بی‌نیاز می‌سازد؛ خداوند گشايش دهنده و آگاه است. ﴾

تائپیر خانواده در میزان حیای دختران

- دختر، موجودی محبت طلب
- بیشتر طالب محبت از یک مرد مقتدر و با عزّت
- بی مهری پدر زمینه ساز بی حجابی و بی حیایی دختران
- تحقیر پدر توسط مادر زمینه ساز بی حجابی و بی حیایی دختران
- بد آموزی فیلم ها

چیا و روان‌شناسی رنگ‌ها

- در روان‌شناسی رنگ سیاه نمایان‌گر مرز مطلق است
- لباس سیاه صاحبان ماتم و عزا نشانده‌هنده فاصله بین آن‌ها و عزیزان و جدائی مرز زندگی شان
- سیاه، نشان‌گر ترک علاقه یا انصراف نهایی بوده
- نگاه به رنگ‌های تیره، به ویژه رنگ سیاه که بی‌رنگی مطلق است، تقریباً تمام رغبت‌ها را از بین می‌برد و خود به خود نظر را بر می‌گرداند
- نگاه به رنگ‌های روشن چشم ار باز و رغبت مشاهده و تمرکز بر دیدن را دوچندان می‌کند
- سیاه به معنای «نه» بوده و نقطه‌ی مقابل «بله» یعنی سفید است
- سفید به صفحه‌ی خالی می‌ماند که داستان را باید روی آن نوشت
- ولی سیاه نقطه پایانی است که در فراسوی آن هیچ چیز وجود ندارد

چیا و روانشناسی رنگ ها

- چادر مشکی برای مشخص کردن مرزها و حریم‌های اجتماعی
- هر کسی حق ندارد به این حریم پاک، مقدس و خصوصی وارد شود
- لذا به منزله‌ی حرمت و احترام است
- مرز ادب، کرامت، حیا و عفت است
- نشان می‌دهد که در این محدوده باید حریم را نگه داشت و به صاحب حرم با دیده‌ی احترام و ادب نگریست
- بنابراین زنی که در برابر نامحرم و در بیرون از خانه لباس سفید و رنگارنگ می‌پوشد، از ایمنی کم‌تری برخوردار است
- ولی زنی که چادر سیاه می‌پوشد، حداکثر ایمنی را برای خود ایجاد کرده است

سه دیدگاه در باره رابطه بین دو جنس

- دیدگاه افراطی: هر گونه ارتباطی با جنس مخالف، آزاد و بدون مانع است (رویکرد لیبرالیستی).
  - فروید
  - برتراند راسل
- دیدگاه تفریطی: هر گونه ارتباط و پیوند با جنس مخالف، مردود و مورد نکوهش می باشد.
  - مانند دیدگاه کلیسا
- دیدگاه اعتدالی: نه آزادی مطلق و رها پذیرفته شده است و نه محدودیت و منع هر گونه رابطه؛ بلکه ارتباط بین دو جنس مخالف، در یک چهارچوب [Context] مشخص، تعریف شده است. ارتباط مجاز، ارتباطی است حداقلی و به دور از هر گونه انگیزه شهوی و عاطفی و رابطه ای است که در آن، نفس رابطه مقصود نباشد و نگاه دو جنس به هم، نگاه انسانی باشد و نه جنسیتی
  - دیدگاه اسلام

داستان موسى (ع) و دختران شعيب (ع) در سوره قصص

- ولما ورد ماء مدين وجد عليه امة من الناس يسكنون ووجد من دونهم امراتين تذودان قال ما خطبكمما قالتا لا نسقى حتى يصدر الرعاء وابونا شيخ كبير {٢٣}
- فسقى لهما ثم تولى الى الظل فقال رب انى لما انزلت الى من خير فقير {٢٤}
- فجاءته احداهما تمشي على استحياء قالت ان ابى يدعوك ليجزيك اجر ما سقيت لنا فلما جاءه وقص عليه القصص قال لا تخف نجوت من القوم الظالمين {٢٥}
- قالت احداهما يا ابى استاجره ان خير من استأجرت القوى الاميين {٢٦}
- قال انى اريد ان انكحك احدى ابنتى هاتين على ان تاجرني ثمانى حجج فان اتممت عشرا فمن عندك وما اريد ان اشق عليك ستتجدنى ان شاء الله من الصالحين {٢٧}

پیام های داستان موسی (ع) و دختران شعیب (ع)

● وجد من دونهم امرأتين تذودان:

- این دو دختر عقبتر از گروه مردان استاده‌اند و منتظر هستند مکان خلوت‌تر شود تا به سمت چاه بروند

● قال ما خطبکما قالتا لا نسقى حتى يصدر الرّعاء وأبونا شيخ كبير فسقى لهم:

- نشانه شدت غیرت و تعصب ایشان نسبت به زنان با شخصیت و عفیف جامعه

● قالتا لا نسقى حتى يصدر الرّعاء :

- کلام مختصر و مفید دختران

● وأبونا شيخ كبير:

- آنها برادر و یا محرمی ندارند لذا **مجبور** به کار شده‌اند

پیام های داستان موسی (ع) و دختران شعیب (ع)

﴿ ثُمَّ تَوَلَّ إِلَى الظُّلْمِ وَقَالَ رَبٌّ أَنّى لَمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقَيْرٌ ﴾

▪ موسی این کار را بهانه برای هم صحبتی نکرد.

▪ پس از انجام عمل نیک درهای رحمت خدا باز است پس دعا کنیم

﴿ فَجَاءَتْهُ إِحْدًا هَمَا ﴾

▪ آمدن دختر مظہر استجابت دعای موسی (ع)

﴿ قَمْشَى عَلَى اسْتِحْيَاءٍ ﴾

▪ بازتابی از حیا و عفت درونی و روانی (از کوزه همان برون تراود که در اوست).

پیام های داستان موسی (ع) و دختران شعیب (ع)

● **قالَتْ إِنَّ أُبَيِّ يَدْعُوكَ لِيَجْزِيكَ أَجْرًا مَا سَقَيْتَ لَنَا:**

- حیا در گفتار و سخن گفتن
- دختران و پسران مسلمان و پاک، باید بیاموزند که در اولین برخورد تأثیرگذار با جنس مخالف، آن را با پدر و یا مادر و یا با یک مشاور آگاه و مسلمان، مطرح کنند

● **قالَتْ أَحْدَاهُمَا يَا أُبَيْ أَسْتَأْجِرُهُ:**

- رابطه دختر با پدر راحت و صمیمی است.
- دختر به دنبال شرایطی است که مجبور به کار مستلزم اختلاط با مردان نشود

پیام های داستان موسی (ع) و دختران شعیب (ع)

◎ انْ خَيْرٌ مِنْ اسْتَأْجَرَتِ الْقَوَى الْأَمِينُ:

■ ای کنیز خدا، تو از پشت سرمن بیا و راه را به من بنما. من از جلو می‌روم
◎ قال انى اريد ان **انكح** احدى ابنتى هاتين على ان تاجرني ثمانى ححج فان اتممت عشرا فمن عندك **وما اريد ان اشق عليك** ستبعدنى ان شاء الله من الصالحين:

- پاداش عفت ازدواج موفق و مناسب است.
- اگر فرد با عفت پیدا شد برای ازدواج تعلل نشود.
- در شرایط ازدواج سخت گیری نشود.

داستان یوسف نمونهٔ حیا از خدا

● آیه ۲۳ و ۲۴ سوره یوسف: «وَرَأَوْدَتُهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَقَتِ
الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ: مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَى إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الظَّالِمُونَ؛

باز هم حیا در راه رفتن

وَ لَا يَضْرِبُنَّ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ ... (النور/٣١) و آن طور پای به زمین نزنند که خلخال و زیور پنهان پاها یشان معلوم شود.

چیا در کلام

...إِنَّ أَتَقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا
معروفاً (الأحزاب / ٣٢)

... اگر تقوا پیشه کنید؛ پس به گونه‌ای هوس‌انگیز سخن نگویید که بیماردلان در شما طمع کنند، و سخن شایسته بگویید!...

... وَ إِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ
وَ قُلُوبِهِنَّ... (الأحزاب / ٥٣)

= و هنگامی که چیزی از وسائل زندگی را (عنوان عاریت) از آنان [همسران پیامبر] می‌خواهید از پشت پرده بخواهید؛ این کار برای پاکی دلهاشان شما و آنها بهتر است!

جیا در نگاه

◎ قل للمؤمنين يغضوا من ابصارهم و يحفظوا فروجهم ذلك اذکى لهم ان الله
خبير بما يصنعون . و قل للمؤمنات يغضضن من ابصارهن و يحفظن فروجهن
... (النور/٣١ و ٣٠)

جیا در پوشش

- وَ قَرْنَ فِي بُيُوتِكُنْ وَلَا تَبَرْجَنْ تَبَرْجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى (الأحزاب/٣٣)
- فَلَا تَخْضُعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعُ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرْضٌ

○ ذلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفَنَ فَلَا يُؤْذِنُ ... (الأحزاب/ ٥٩)

و لا يبدين زينتهن الا ما ظهر منها و ليضربن بخمرهن على جيوبهن و لا يبدين زينتهن الا لبعولتهن او آبائهن او آباء بعولتهن او ابناء بعولتهن او اخوانهن او بنى اخوانهن او بنى اخواتهن او نسائهم او ما ملكت ايمانهن او التابعين غير اولى الاربة من الرجال او الطفل الذين لم يظروا على عورات النساء، و لا يضربن بارجلهن ليعلم ما يخفين من زينتهن و توبوا الى الله جمیعا ايها المؤمنون لعلكم تفلحون (النور / ٣١)

روایت خطبه فدکیه را خوانده‌اید؟

- وقتی بانوی ما حضرت زهرا س برای سسخنرانی در مسجد برای احراق حق تشریف برداشتند
- لاثت خمارها علی رأسها: روسریشان را پوشیدند،
- واشتملت بِجَلْبَابِهَا : و چادرشان را هم
- و اقبلت فی لُمَّةٍ من حفدتھا و نساء قومھا: و در حلقة و میانه گروھی از زنان مؤمن به سمت مسجد حرکت کردند
- تطا ذیولها : لباسشان آنقدر بلند بود که گاهی زیر پا قرار می‌گرفت!
- ما تخرم مشیتمها مشیه رسول الله: چقدر راه رفتشان شبیه راه رفتن پیامبر بود!